

Obsah

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Označení stavby	3
1.2	Stavebník / objednatel stavby.....	3
1.3	Zhotovitel projektové dokumentace	3
2	Předmět	4
3	Cíl	4
4	Oblast platnosti.....	4
4.1	Vymezení provozního území	4
4.2	Uživatel závadných látek	4
5	Použitá terminologie	4
6	Postup při zneškodňování havárie a jejích následků	5
6.1	Únik do terénu	5
6.2	Únik do povrchových vod	5
7	Vymezení základních zodpovědností.....	5
7.1	Vedoucí oddělení životního prostředí	5
7.2	Stavbyvedoucí	5
7.3	Velitel hasičského záchranného sboru	5
8	Popis činnosti	5
8.1	Výskyt ropných látek	5
8.2	Povinnosti při nakládání s ropnými a jinými závadnými látkami	5
8.3	Zakázané činnosti	6
8.4	Havárie	6
8.5	Komunikace.....	7
9	Související předpisy	7

1 Identifikační údaje

1.1 Označení stavby

Název akce:	Rekonstrukce silnice III/10140, Cvrčovice
Stupeň dokumentace:	DSP – Dokumentace pro stavební povolení
Druh stavby:	Rekonstrukce
Kraj:	Středočeský; CZ020
Okres:	Kladno; CZ0203
Obec:	Cvrčovice [532185] Brandýsek [532118] Kladno [532053]
Katastrální území:	Cvrčovice [618128] Brandýsek [609285] Vrapice [665177]

1.2 Stavebník / objednatel stavby

Název organizace:	Krajská správa a údržba silnic Středočeského kraje, příspěvková organizace
Sídlo:	Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5 - Smíchov
IČ:	00066001
Zastoupený:	Bc. Zdeněk Dvořák, ředitel
Kontaktní osoba:	Karel Motal, vedoucí TSÚ

1.3 Zhotovitel projektové dokumentace

Název organizace:	M – PROJEKCE s.r.o.
Sídlo:	Resslova 956/13, 500 02 Hradec Králové
IČ:	05061415
Zastoupený:	Mgr. Michal Kropáč Ing. Václav Kučera Ing. Petr Hájek
Kontaktní osoba:	Ing. Jiří Ehrenberger
Pracoviště:	Lípová 665/1, 460 01 Liberec IV – Perštýn
Hlavní inženýr projektu:	Ing. Daniel Vala
Zodpovědný projektant:	Ing. Daniel Vala
Autorský kolektiv:	Ing. Daniel Vala Bc. Tomáš Škoda Daniel Štěrba David Senohrábek DiS. (ČKAIT 0501332)

2 Předmět

Stanovení povinností při nakládání s ropnými a jinými závadnými látkami. Tento dokument je zároveň i plánem opatření pro případy havarijního ohrožení jakosti odpadních, povrchových a podzemních vod a kontaminace zemin.

3 Cíl

Plán havarijních opatření byl zpracován s cílem stanovit organizační podklad a technologické údaje v případě havarijního zhoršení jakosti vod a zajištění následujících opatření k jeho zneškodnění.

4 Oblast platnosti

4.1 Vymezení provozního území

Havarijní plán je platný po dobu rekonstrukce silnice III/10140.

4.2 Uživatel závadných látek

Uživatelem závadných látek bude stavební firma provádějící stavební práce spojené s rekonstrukcí silnice: Zhotovitel stavby bude vybrán na základě soutěže, vypsane investorem akce.

5 Použitá terminologie

Závadné látky

Závadnými látkami jsou látky, které ohrožují kvalitu odpadních, povrchových nebo podzemních vod a mohou způsobit kontaminaci zemin. Závadnými látkami jsou zejména:

Ropné látky

- těžký topný olej
- benzín
- nafta a jiné pohonné hmoty
- hydraulické a mazací oleje
- organická rozpouštědla a odmašťovadla
- řezné a obrušné emulze apod.

S použitými obaly od ropných látek a s materiály kontaminovanými ropnými látkami se zachází jako s ropnými látkami.

Jiné závadné látky

- kyseliny a louhy
- jedy a jiné látky škodlivé zdraví
- kaly, popeloviny
- soli a jiné ve vodě rozpustné látky

S použitými obaly od závadných látek a s materiály kontaminovanými závadnými látkami se zachází jako se závadnými látkami.

Únik ropných a jiných závadných látek

Únikem ropných a jiných závadných látek se rozumí:

- jakýkoliv (pozorovatelný) únik těchto látek mimo zabezpečená místa (záchytné vany, jímky, lapoly a sklady ropných látek) nebo mimo uzavřené mazací a hydraulické okruhy strojů a zařízení
- lapol = odlučovač olejů

Havárie (havarijní ohrožení jakosti vod)

Za havárii je považováno zejména:

- únik ropných a jiných závadných látek do nezávadné nebo dešťové kanalizace
- únik ropných a jiných závadných látek na manipulační plochy s následnou možnou kontaminací zemin a podzemních vod

Statutární zástupce

Pracovník stavební společnosti (dodavatel stavby) pověřený výkonem dozorové služby v odpoledních a nočních směnách a v mimopracovní dny

6 Postup při zneškodňování havárie a jejích následků

6.1 Únik do terénu

Při úniku ropných látek do terénu je nutné rozlitý produkt urychleně lokalizovat, zachytit a zneškodnit, např. odstraněním kontaminované zeminy a její odvoz na skládku nebezpečných odpadů.

6.2 Únik do povrchových vod

Unikne-li ropná látka, je nutno urychleně soustředěný produkt odčerpát, případně slabou vrstvou odstranit pomocí posypu „VAPEX“ nebo „EXPERLIT“. Zhotovitel stavby je povinen mít na stavbě sorbenty, pracovníci musí být poučeni, jak v případě havárie postupovat.

7 Vymezení základních zodpovědností

7.1 Vedoucí oddělení životního prostředí

- metodicky řídí činnosti v oblasti ochrany vod
- jedná s orgány státní správy v oblasti ochrany životního prostředí

7.2 Stavbyvedoucí

- zodpovídá za řízení sanačních prací při havarijních stavech v oblasti ochrany vod
- provádí kontrolu nakládání s ropnými a jinými závadnými látkami, provádí vizuální kontrolu těsnosti havarijních jímek a písemnou zprávu předkládá ke schválení vedoucímu OŽP
- navrhuje preventivní opatření k zamezení úniku ropných a jiných závadných látek
- oznamuje havárie na úseku ochrany vod orgánům státní správy
- zajišťuje základní komunikaci při havarijních stavech v oblasti ochrany vod
- zajišťuje přepravu osob povolaných k odstranění havárie

7.3 Velitel hasičského záchranného sboru

- zodpovídá za připravenost a plnou funkčnost sanačních prostředků pro likvidaci ropné havárie
- ve spolupráci se stavbyvedoucím zajišťuje provedení cvičného zásahu – simulace úniku ropných (závadných) látek

8 Popis činnosti

8.1 Výskyt ropných látek

S ohledem na vysoké nebezpečí kontaminace vod a zemin je třeba věnovat nakládání s ropnými látkami (skladování, manipulace, využívání) zvláštní pozornost.

8.2 Povinnosti při nakládání s ropnými a jinými závadnými látkami

Každý uživatel ropných a jiných závadných látek (tj. kdo je skladuje, přepravuje, zpracovává nebo jinak s nimi nakládá apod.), se musí řídit podle Vodního zákona č. 254/2001 Sb., ČSN 75 3415 (Objekty pro manipulaci s ropnými látkami a jejich skladování), vyhlášky 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků a dle místního Havarijního plánu. Zejména musí činit taková opatření, aby tyto látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod nebo aby neohrožily jejich jakost nebo zdravotní nezávadnost.

Tato opatření jsou (přiměřeně k druhu závadné látky):

- umístit zařízení, v nichž se závadné látky užívají, zachycují, skladují zpracovávají nebo dopravují tak, aby bylo zabráněno úniku závadných látek do půdy nebo nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami (vybavení stáčecích míst a míst ke skladování závadných látek v nepropustných záchytných jímkách proti úniku závadných látek do podzemních vod). Záchytné jímky nebo nádrže určené pro zachycení havarijního úniku musí být konstruovány tak, aby zachycovaly následující objemy:

- 100 % největší nádrže při skladování nebo stáčení ropných látek (o objemu větším jak 1 m³) a koncentrovaných kyselin a louhů (o objemu nad 500 m³) s přihlédnutím k míře nebezpečnosti skladování závadné látky
- 50 % největší nádrže při skladování nebo stáčení ostatních kyselin, louhů a roztoků solí s přihlédnutím k míře nebezpečnosti skladování závadné látky
- velké nádrže o objemu nad 500 m³ pro skladování kyselin a louhů musí být vybaveny havarijní jímkou a systémem pro zachycení havarijního úniku závadných látek s kapacitou min. 50 % objemu největší nádrže
  - zachytné jímky musí být vyčištěné, bez srážkových a jiných vod
- zabezpečení ochrany jakosti vody při přípravě a realizaci investic
- pravidelné kontroly skladů a zkoušení těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování

8.3 Zakázané činnosti

Při nakládání s ropnými látkami je **zakázáno** zejména:

- používat pro odmašťování perchloretylen, Arvu a jiné látky s obsahem chlorovaných uhlovodíků, které nejsou šetrné k životnímu prostředí
- používat benzen, tetrachlormetan, metylchlorid a ostatní prokázané a podezřelé karcinogeny k jiným než laboratorním účelům
- stáčet a provádět jakékoliv jiné manipulace se závadnými látkami na místech, která nejsou odpovídajícím způsobem zajištěna proti úniku ropných a jiných závadných látek
- vylévat ropné a jiné závadné látky do kanalizace nebo na nezabezpečené plochy
- ukládat ropné a jiné závadné látky (včetně obalů od těchto látek, kontaminovaných sanačních prostředků apod.) do kontejnerů určených pro odvoz odpadů na skládku CSO (centrální skládka odpadů)
- skladovat ropné látky a jiné závadné látky v prostorech, které k tomuto účelu nejsou určeny
- spalovat ropné a jiné závadné látky na zařízeních, která nejsou k tomuto účelu schválena

8.4 Havárie

Při vzniku havárie se závadnými látkami je stavbyvedoucím povolána komise určená pro likvidaci následků a šetření příčin havárie ve složení:

Vedoucí: stavbyvedoucí

Zástupce: zástupce stavbyvedoucího, vedoucí OŽP,

Členové: mistři, dělníci

8.4.1 Povinnosti příslušných zaměstnanců při vzniku a likvidaci havárie

Stavbyvedoucí postupuje podle místního havarijního plánu a zajišťuje zejména následující činnosti:

- ihned zabezpečí odstranění příčin havárie tak, aby nedocházelo k dalšímu úniku závadné látky a zahájí sanační práce ke zneškodnění havárie a odstranění škodlivých následků
- po příjezdu HZS se řídí jejich pokyny
- k likvidaci havárie využívá stálou havarijní skupinu daného provozu, řádně vyškolenou a vybavenou potřebnými sanačními prostředky a ochrannými pomůckami. V objektech s nepřetržitým provozem musí být havarijní skupina určena pro každou směnu
- do 24 hodin od zjištění havárie předá vedoucímu OŽP protokol o havárii a o provedených opatřeních

Zástupce stavbyvedoucího

- řídí sanační práce a odstraňování případných následků havárie
- při likvidaci havárie využívá havarijní skupinu
- zjišťuje původce havárie, pokud není znám při jejím vzniku
- zabezpečuje provozuschopnost a pohotovost prostředků vodního hospodářství, určených k likvidaci havárií

Velitel HZS

- zodpovídá za včasný první zásah při havarijním úniku ropných látek vede sanační práce do příchodu vodohospodáře, pak se řídí jeho pokyny
- při výskytu ropných látek v nezávadné nebo dešťové kanalizaci zajistí neprodleně preventivní instalaci normé stěny za závodní vypustí

- podílí se na likvidaci ropné havárie dle požadavků vodohospodáře

8.5 Komunikace

8.5.1 Hlášení havárie na staveništi

Kdokoliv způsobí nebo zjistí mimořádný únik závadných látek (nebo jakýkoliv únik ropných látek) do kanalizace, vodní nádrže nebo do terénu (nebo závažné zhoršení kvality odpadních vod a technologickou poruchu, která předcházela tomuto úniku) je povinen ihned ohlásit tuto skutečnost stavbyvedoucímu nebo jeho zástupci.

Stavbyvedoucí

- v případě havárie s rizikem úniku ropných látek oznámí tuto skutečnost všem pracovníkům, všem pracovníkům komise a dále rovněž na HZS a na příslušný odbor životního prostředí
- kvalifikuje charakter a stupeň závažnosti havárie (ohrožení jakosti vody)
- při ohrožení jakosti vod neprodleně oznámí havárii orgánům státní správy na úseku ochrany vod, Lesy ČR Správa toků a případně příslušným orgánům Policie ČR při podezření z trestné činnosti

8.5.2 Hlášení havárie na staveništi

Z hlediska ohlašovací povinnosti orgánům státní správy je za havárii považován každý únik ropných látek do odpadních vod nebo do terénu, které mohou způsobit závažné ohrožení jakosti vod nebo kontaminaci zemin.

Povinnost ohlášení havárie podle § 41 zákona č.254/2001 Sb. plní stavbyvedoucí nebo jeho zástupce, a to neprodleně po zjištění havárie, při jeho nepřítomnosti plní ohlašovací povinnost vedoucí OŽP.

8.5.3 Prevence

Hlášení o poruchách a haváriích ve vodním hospodářství jsou zakládány u směnového technika (dispečera) a u vodohospodáře (vedoucího VH). Vodohospodář provádí minimálně 1x měsíčně vyhodnocení havarijních stavů a přijatých okamžitých opatření. Zároveň projedná návrhy a účinnost nápravných opatření, které mu předkládají vedoucí příslušných HS.

9 Související předpisy

Zákon č. 254/2001 Sb. v platném znění, o vodách

Vyhláška 450/2005 Sb. a novela 175/2011 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků.

ČSN 75 3415 – Objekty pro manipulaci s ropnými látkami a jejich skladování